

economie & beurs

Zorgen over Libië houden beurzen in greep

Beleggers waren gisteren bezorgd over de toenemende onrust in Libië. De Europese beurzen zakten in de loop van de handelsdag steeds verder weg door berichten over de explosieve situatie in het Noord-Afrikaanse land. De olieprijs ging juist sterk omhoog, tot circa 90 dollar per vat.

De AEX-index in Amsterdam sloot met een verlies van 3,27 punten (0,9 procent) op 370,92

punten. De MidKap-index voor middelgrote fondsen eindigde 2,13 punten (0,3 procent) lager op 646,01 punten. De beurzen in Parijs, Frankfurt en Londen doken tot 1,4 procent in de min. Beleggers vrezen dat de olieprijs door de onrust in Libië sterk gaat stijgen, wat het economisch herstel kan schaden. Libië heeft de grootste bewezen oliereserves van Afrika en omvangrijke aardgas-

velden. De vrees bestaat dat de onrust overslaat naar andere olie-rijke landen zoals Saudi-Arabië. Maandag steeg de prijs van een vat ruwe Amerikaanse olie met 4,4 procent tot 90 dollar. Analisten verwachten dat de olieprijs deze week nog verder zal gaan stijgen.

Het Italiaanse oliebedrijf Eni daalde in Milaan ruim 5 procent. Eni is de belangrijkste buiten-

landse olieproducent in Libië en de vrees bestaat dat de productie ernstig wordt verstoord. Autofabrikant Fiat, die eveneens veel zaken doet in Libië, zakte 3,4 procent. Het Oostenrijkse olie- en gasbedrijf OMV, dat zijn werke-

mers uit Libië weghaalt, zakte 4,2 procent.

Vanuit de Verenigde Staten kwam maandag geen richting. Wall Street bleef dicht wegens de viering van de geboortedag van George Washington.

Levensgevaarlijk asbest heeft niet meer in grond

Nieuw procedé zorgt voor verwerking tot grondstof

HENGELO • Nederlands asbestafval hoeft binnenkort niet meer onder de grond te worden gestopt. Een Twentse ondernemer zegt dat hij het levensgevaarlijke materiaal onschadelijk kan maken en omzetten in een onschuldige grondstof voor cement.

MAARTEN VAN WIJK

Ondernemer Anton Reef (39), directeur van het recyclingbedrijf Twee 'R' uit Hengelo, heeft de nieuwe techniek inmiddels voor heel Europa gepatenteerd. Vanaf 2012 moet bij Zwolle de eerste fabriek vrijrijzen om asbest om te zetten in een onschuldig poeder.

U heeft een nieuwe methode ontwikkeld om asbest onschadelijk maken. Hoe werkt dat?

„We verhitten het 36 uur lang op 1000 graden, in een enorme oven van 180 meter lang. Daarmee worden de asbestvezels poreus: ze breken heel makkelijk. De asbestdeeltjes zijn normaal heel gevaarlijk, want als je ze inademt gaan ze als weerhaakjes in je longen zitten, wat kanker en andere ziekten oplevert. Maar na deze verhitting doen ze dat niet meer.

„Als de asbestonderdelen uit de oven komen, zien ze er nog net zo uit als daarvoor, alleen vallen ze makkelijk uit elkaar. Dan controleren we de veiligheid, en vernalen we het tot fijne korrels. Die zijn vervolgens te gebruiken als bouw materiaal. Het kan vulstof voor cement zijn, of gebruikt worden bij de fundering van wegen.”

Dit is helemaal nieuw? Wat gebeurt er nu eigenlijk met asbest?

„Asbest wordt tot nu toe gestort en begraven onder een laag zand, op

stortplaatsen met een speciale vergruining.

„Deze techniek is inderdaad nieuw. Hij is bedacht door een Duitser en wij hebben hem uitontwikkeld en gepatenteerd voor heel Europa. Er is ook een andere techniek, maar die is duurder en minder veilig. Daarvoor moet het asbest eerst gebroken worden voor het de oven in gaat – en dat is natuurlijk het moment dat het gevaarlijke spul in de lucht komt. Wij gooien het met zakken en al de oven in.

„Die andere techniek levert bovendien een minder nuttig restproduct op: een soort glazige zwarte korrels. Daardoor valt het ook duurder uit. Op onze manier kost de verwerking maar 175 euro per ton, evenveel als storten. De enige andere fabriek in Europa, in Frankrijk, vraagt 600 euro per ton.”

Kan al het Nederlandse asbest worden verwerkt?

„Wij willen in Zwolle een fabriek bouwen die 100.000 ton per jaar kan verwerken. Tien keer zoveel als in die Franse fabriek, en ongeveer evenveel als er jaarlijks in Nederland aan asbest vrijkomt bij saneringen. Er zit nog 4 miljoen ton in gebouwen en er ligt nog 4 miljoen ton op stortplaatsen, dus we kunnen nog wel even vooruit.

„We verwerken trouwens alleen cementhoudend asbest. Dat zijn bij-

Anton Reef: 'Ook in andere landen is er belangstelling.' FOTO ERIC BRINKHORST

voorbeeld de bekende golfplaten op het dak van schuren en tuinhuysjes. Het kan ook onder de dakpannen zitten, als isolatiemateriaal achter de cv, als waterleiding, enzovoorts. Dat is wel 90 procent van al het asbest. Wat we niet doen is asbest in vinylvloerbedekking of spuitasbest op muren, buizen en radiatoren.”

Wanneer is het zover?

We willen in 2012 beginnen met bouwen. Er moet nog het een ander met vergunningen en financiering geregeld worden. De kosten zijn 23 miljoen euro. Buurbewoners hoeven niet ongerust te zijn. Via filters

70-jarige Kerry Stokes breidt zijn imperium verder uit

Het overnamebedrag is inclusief een schuld van ruim 2 miljard dollar. Seven Media bezit het populairste televisienetwerk van Australië en een goed bezochte website. Ook telt het bedrijf 25 tijdschriften met titels als *Men's Health* en *Marie Claire*.

Om het benodigde geld voor de

West Australian Newspaper is het concern van de Australische media-tycoon Kerry Stokes. De 70-jarige Stokes behoort tot de tien rijkste Australiërs met een geschat vermogen van bijna 2 miljard dollar. De vier keer getrouwde Stokes verwierf zijn kapitaal ook met mijnbouw en bouwactiviteiten.

Stroomverbruik in januari iets hoger

ARNHEM • Het elektriciteitsverbruik in Nederland is in januari met 4,26 procent gestegen ten opzichte van het verbruik in dezelfde maand in 2010, meldt TenneT, de beheerder van het landelijke elektriciteitsnetwerk. De cijfers laten ook zien dat het verbruik in januari nagenoeg gelijk is aan dat in december 2010, een stijging van slechts 0,19%.

Farmaceut ProStrakan in Japanse handen

LONDEN • De Japanse farmaceut Kyowa Hakko Kirin neemt de Schotse medicijnproducent ProStrakan over voor 292 miljoen Britse pond (346 miljoen euro). Kyowa betaalt concreet 130 pence per aandeel voor ProStrakan. Het bod wordt unanimiteit ondersteund door het bestuur van het bedrijf.

Carlsberg heeft goed jaar achter de rug

KOPENHAGEN • De Deense brouwer Carlsberg heeft een sterk jaar achter de rug, ondanks een drievooudige accijnsverhoging op bier in Rusland. De operationele winst steeg tot ruim 10,2 miljard Deense kroon (ca 1,4 miljard euro), tegen 9,4 miljard kroon een jaar eerder. Voor 2011 verwacht het concern een verdere winstverbetering.

Maersk laat grootste containerschip bouwen

KOPENHAGEN • Het Deense conglomeraat A.P. Møller-Maersk laat een nieuwe generatie reuzenschepen bouwen met een capaciteit van 18.000 containers. De tien nieuwe reuzen zijn 16 procent groter dan het nu grootste schip, de Emma Maersk, die in een keer ruim 15.000 containers kan vervoeren.

'Nieuwe stresstest voor banken in maart'

BRUSSEL • De nieuwe stresstest voor banken gaat in maart van start. Eurocommissaris Michel Barnier (Interne Markt) heeft dat gisteren gezegd. Op 2 maart worden volgens hem details bekendgemaakt. Vorig jaar zomer had ook een stresstest plaats. Daarbij zakte slechts zeven van de 91 banken. Volgens Barnier wordt de methode dit keer strenger. „De nieuwe stresstest moet geloofwaardig zijn.”